

דין קבורה באיבר מן החי

השאלה:

האם מחוייבים לקבור איבר, שנתתו וכרתו מאדם חי, והאם יש בו משום איסור הנאה?

השובה:

המחבר מביא מקורות שונים, שמהם משמע שיש לקבור איבר מן החי משום מנהג. אך ברור, לרעתו, להלכה, שאין חיוב מן התורה לקבור איבר מן החי, כי מצת "קבור תקברנו" נאמרה רק לגבי מת. ממילא, מכיון שאין חיוב קבורה, אין גם איסור הנאה ואיסור ניוול במקרה כזה. פוסקים אחרים כתבו, שיש לקבור איבר מן החי, על מנת לא להכשיל את הכהנים, כי הדין הוא שכהן נטמא גם מאיבר מן החי, לעומת זאת יש פוסקים הסבורים שבאיבר מן החי אין כל חיוב קבורה, אף לא מכח מנהג.

מסקנה:

"לכן ההלכה היוצאת לנו בזה היא:

- א. אין מצת קבורה באיבר הפורש ונחתך מאדם חי;
- ב. יש, אבל, לקבורו – אי משום מניא... ואי משום כדי שלא יבואו כהנים ליטמא בו;
- ג. בשעת צורך מיוחד, יש להתיר גם להצניעו בחדר מיוחד;
- ד. מותר ליהנות מאיבר הפורש מן החי ומותר לרופאים להתלמד עליו צרכי רפואה, וכמובן שלא להשליכו לאחר מכן בבחון, אלא להצניעו או לקבורו".

(שו"ת ציץ אליעזר, חלק י', סימן כ"ה, פרק ח').

בקורה נוספים:

שו"ת נודע ביהודה, מהדורא תניינא, חיו"ד, סי' ר"ט; שו"ת מלמד להועיל, חיו"ד, סי' קי"ח;
יד המלך, פ"ב מהלכות אבל, הל' י"ד; שו"ת שבות יעקב, ח"ב סי' ק"א; שו"ת מהרי"ל דיסקין,
ק"א, אות קפ"ח; פחד יצחק, ערך קבורה בקרקע; שו"ת עמק שאלה, חיו"ד, סי' צז; שו"ת
מהרש"ם, ח"ג סי' מ"ב; ועוד.